

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA

- **UGOVOR O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE, «Narodne novine – Međunarodni ugovori», br. 7/98;**

- **OBJAVA O STUPANJU NA SNAGU UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE, «Narodne novine – Međunarodni ugovori», br. 17/98;**

- **SPORAZUM O PROVEDBI UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE, «Narodne novine – Međunarodni ugovori», br. 8/98;**

- **ADMINISTRATIVNI SPORAZUM TIJELA ZA VEZU ZA NESREĆE NA POSLU O PROVEDBI UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU SR NJEMAČKE I REPUBLIKE HRVATSKE OD 24. STUDENOGA 1997.**

- **Adrese njemačkih nositelja mirovinskog osiguranja**

ZA BILJEŠKE

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE I SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE**

Proglašavam Zakon o potvrđivanju Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 24. travnja 1998.

Broj: 081-98-1002/1
Zagreb, 4. svibnja 1998.

Predsjednik
Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

**ZAKON O POTVRĐIVANJU UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE I SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE***

Članak 1.

Potvrđuje se Ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke, potpisan u Bonnu 24. studenoga 1997. u izvorniku na hrvatskome i njemačkom jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora na hrvatskom jeziku glasi:

**UGOVOR O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I
SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE**

Republika Hrvatska i Savezna Republika Njemačka u želji da uredi svoje odnose na području socijalnog osiguranja sporazumjele su se o sljedećem:

**DIO I.
OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

Definicija pojmova

(1) U ovom ugovoru znače pojmovi:

1. »*Područje suvereniteta*«
u odnosu na Republiku Hrvatsku
državni teritorij Republike Hrvatske,
u odnosu na Saveznu Republiku Njemačku
područje suvereniteta Savezne Republike Njemačke;

2. »*državljanin*«
u odnosu na Republiku Hrvatsku
državljanina Republike Hrvatske u smislu propisa o hrvatskom državljanstvu,
u odnosu na Saveznu Republiku Njemačku
Nijemca u smislu Osnovnog zakona za Saveznu Republiku Njemačku;

3. »*pravni propisi*«

* »Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 7/98
Ugovor je stupio na snagu 1. prosinca 1998.

zakone, uredbe, statute i druge opće pravne akte koji se odnose na grane i sustave socijalnog osiguranja obuhvaćene pravnim propisima na koje se Ugovor odnosi (članak 2. stavak 1.);

4. »*nadležno tijelo*«

u odnosu na Republiku Hrvatsku
Ministarstvo rada i socijalne skrbi i Ministarstvo zdravstva,
u odnosu na Saveznu Republiku Njemačku
Savezno ministarstvo za rad i socijalni poredak;

5. »*nositelj*«

ustanovu ili tijelo zaduženo za provedbu pravnih propisa na koje se Ugovor odnosi (članak 2. stavak 1.);

6. »*nadležni nositelj*«

nositelja koji je nadležan prema pravnim propisima koji se primjenjuju;

7. »*zaposlenje*«

zaposlenje ili djelatnost u smislu pravnih propisa koji se primjenjuju;

8. »*razdoblja osiguranja*«

razdoblja uplaćenih doprinosa koja su u pravnim propisima prema kojima su navršena tako određena, te ostala razdoblja prema ovim pravnim propisima, koja se uzimaju u obzir;

9. »*novčano davanje*«, »*mirovina*« ili »*renta*«

mirovinu, rentu za nesreću na poslu ili neko drugo novčano davanje, uključujući sve dodatke, doplatke i povećanja;

(2) Ostali pojmovi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima koji se primjenjuju u dotičnoj državi ugovornici.

Članak 2.

Pravni propisi na koje se ugovor odnosi

(1) Ovaj se ugovor odnosi na

- hrvatske pravne propise o

a) zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti,

b) mirovinskom i invalidskom osiguranju, uključujući osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti;

- njemačke pravne propise o

a) zdravstvenom osiguranju i zaštiti zaposlene majke, ako je njihov predmet pružanje davanja u novcu i davanje u naravi preko nositelja zdravstvenog osiguranja,

b) osiguranju za slučaj nesreće na poslu,

c) mirovinskom osiguranju,

d) talioničko-rudarskom dodatnom osiguranju,

e) starosnom osiguranju poljoprivrednika.

(2) Postoje li prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pored uvjeta za primjenu ovog ugovora, i uvjeti za primjenu nekog drugog ugovora ili međunarodne regulative, nositelj te države ugovornice neće u primjeni ovog ugovora uzeti u obzir drugi ugovor ili međunarodnu regulativu. Ovo ne vrijedi ako drugi ugovor ili međunarodno pravo sadrži odredbe o reguliranju tereta osiguranja, prema kojima su razdoblja osiguranja konačno prešla na teret jedne od država ugovornica ili su uzeta iz njihova tereta.

Članak 3.

Osobe na koje se ugovor primjenjuje

Ovaj ugovor vrijedi za sljedeće osobe za koje su vrijedili ili vrijede pravni propisi jedne od država ugovornica:

1. kao izravno obuhvaćene osobe

a) državljane jedne države ugovornice,

b) izbjeglice u smislu članka 1. Konvencije o pravnom položaju izbjeglica od 28. srpnja 1951. i Protokola od 31. siječnja 1967. uz navedenu Konvenciju,

c) osobe bez državljanstva u smislu članka 1. Konvencije o pravnom položaju osoba bez državljanstva od 28. rujna 1954.,

2. kao neizravno obuhvaćene osobe

ostale osobe u pogledu prava koja im pripadaju od državljanina jedne države ugovornice, od izbjeglice ili osobe bez državljanstva u smislu ovoga članka,

3. kao državljane treće države

državljane neke druge države osim država ugovornica, ako oni ne pripadaju neizravno obuhvaćenim osobama.

Članak 4.***Jednakost u postupku***

(1) Izravno ili neizravno obuhvaćene osobe na koje se Ugovor primjenjuje (članak 3.), koje prebivaju na području suvereniteta jedne države ugovornice pri primjeni pravnih propisa te države ugovornice, izjednačene su s njenim državljanima.

(2) Davanja, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pružat će se državljanima druge države ugovornice, koji prebivaju izvan područja suvereniteta država ugovornica, pod istim uvjetima kao i državljanima prve države ugovornice koji tamo prebivaju.

Članak 5.***Izjednačenost područja suvereniteta***

Pravni propisi jedne države ugovornice, prema kojima su nastanak prava na davanje, pružanje davanja ili isplata novčanih davanja uvjetovani boravkom na području suvereniteta te države ugovornice, ne vrijede za izravno ili neizravno obuhvaćene osobe (članak 3.) koje borave na području suvereniteta druge države ugovornice. To jednako vrijedi za sve ostale osobe na koje se ugovor primjenjuje (državljanima treće države), ako se ne radi o isplati renti ili jednokratnih novčanih davanja prema njemačkim pravnim propisima o osiguranju za slučaj nesreće na poslu, mirovinskom osiguranju, talioničko-rudarskom dodatnom osiguranju i starosnom osiguranju poljoprivrednika, te prema hrvatskim pravnim propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju, uključujući osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti.

Članak 6.***Obveza osiguranja zaposlenika***

Obveza osiguranja zaposlenika određuje se prema pravnim propisima države ugovornice na čijem su području suvereniteta oni zaposleni; to vrijedi i onda ako se poslodavac nalazi na području suvereniteta druge države ugovornice.

Članak 7.***Obveza osiguranja izaslanih zaposlenika***

Ako zaposlenika, zaposlenog u jednoj državi ugovornici u okviru tog radnog odnosa poslodavac pošalje u drugu državu ugovornicu radi obavljanja nekog posla za tog poslodavca, tada za taj radni odnos za vrijeme prvih 24 kalendarska mjeseca i dalje vrijede isključivo pravni propisi prve države ugovornice o obvezi osiguranja, kao da je on još uvijek zaposlen na njenom području.

Članak 8.***Obveza osiguranja pomoraca***

(1) Za osobe zaposlene na pomorskom brodu koji plovi pod zastavom jedne od država ugovornica, vrijede pravni propisi te države ugovornice.

(2) Ako je zaposlenik koji prebiva na području suvereniteta jedne države ugovornice privremeno zaposlen na pomorskom brodu koji plovi pod zastavom druge države ugovornice, kod poslodavca koji ima sjedište na području suvereniteta prve države ugovornice a nije vlasnik broda, tada u pogledu obveze osiguranja vrijede pravni propisi prve države ugovornice, kao da je zaposlenik zaposlen na njenom području suvereniteta.

Članak 9.***Obveza osiguranja drugih osoba***

Odredbe ovog ugovora o obvezi osiguranja jednako vrijede za osobe koje nisu zaposlenici, ali se na njih primjenjuju pravni propisi na koje se Ugovor odnosi (članak 2.).

Članak 10.***Obveza osiguranja zaposlenika u diplomatskim i konzularnim predstavništvima***

(1) Ako državljanina jedne države ugovornice zaposli ta država ili član ili službenik nekog diplomatskog ili konzularnog predstavništva te države ugovornice, na području suvereniteta druge države ugovornice, tada za vrijeme tog zaposlenja u pogledu obveze osiguranja vrijede pravni propisi prve države ugovornice kao da je u njoj zaposlen.

(2) Ako je zaposlenik, naveden u stavku 1., prije početka zaposlenja prebivao u državi zaposlenja, on može u roku od šest mjeseci nakon početka zaposlenja u pogledu obveze osiguranja izabrati primjenu pravnih

propisa države zaposlenja. O izboru treba obavijestiti poslodavca. Izabrani pravni propisi vrijede od dana obavijesti.

(3) Ako diplomatsko ili konzularno predstavništvo jedne od država ugovornica zapošljava osobe za koje vrijede pravni propisi druge države ugovornice, ono se mora držati obveza koje vrijede za poslodavca prema tim pravnim propisima.

Članak 11.

Iznimke od odredaba o obvezi osiguranja

Na zahtjev zaposlenika i poslodavca ili na zahtjev osobe iz članka 9., nadležna tijela država ugovornica ili službe koje ona odrede mogu u međusobnom dogovoru odstupiti od odredaba ovog ugovora o obvezi osiguranja, pod uvjetom da se na tu osobu i dalje primjenjuju ili će se primjenjivati pravni propisi jedne od država ugovornica. Pritom treba uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

Članak 12.

Preklapanje davanja

(1) Pravni propisi jedne države ugovornice o nepostojanju ili ograničenju prava na davanje ili ograničenju davanja u slučaju postojanja i drugih prava na davanja, drugih davanja ili drugih prihoda, jednako se primjenjuju i na odgovarajuća činjenična stanja koja proizlaze iz primjene pravnih propisa druge države ugovornice. Ako bi to rezultiralo ograničenjem obaju davanja, tada se davanja umanjuju za polovinu svote za koju bi se umanjila prema pravnim propisima one države ugovornice na kojima se temelji pravo.

(2) Pravni propisi jedne države ugovornice o nepostojanju prava na davanje ili ograničenju davanja za vrijeme obavljanja nekog posla ili nekog određenog zaposlenja, odnosno za vrijeme postojanja obveznog mirovinskog osiguranja, primjenjuju se također i na odgovarajuća činjenična stanja koja proizlaze iz primjene pravnih propisa druge države ugovornice ili na njenom području suvereniteta.

DIO II.

POSEBNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE I MAJČINSTVO

Članak 13.

Zbrajanje razdoblja osiguranja

Za utvrđivanje obveze osiguranja, prava na dobrovoljno osiguranje, prava na davanje i trajanje davanja zbog bolesti ili majčinstva prema pravnim propisima jedne države ugovornice, usporediva razdoblja osiguranja i razdoblja primanja davanja, navršena prema pravnim propisima objiju država ugovornica po potrebi se zbrajaju, ako se ne odnose na isto razdoblje.

Članak 14.

Osiguranje članova obitelji

Pri primjeni pravnih propisa o osiguranju članova obitelji mjesto stanovanja ili prebivalište u jednoj državi ugovornici izjednačeno je s mjestom stanovanja ili prebivalištem u drugoj državi ugovornici.

Članak 15.

Dobrovoljno produženo osiguranje

(1) Ako osoba koja je bila osigurana prema pravnim propisima jedne države ugovornice trajno preseli na područje suvereniteta druge države ugovornice može, predviđaju li to pravni propisi te države, dobrovoljno stupiti u osiguranje te države ugovornice prema pravnim propisima koji tamo vrijede, ako su za tu osobu bilo kada vrijedili pravni propisi te druge države ugovornice. Pritom je istupanje iz obveznog osiguranja izjednačeno s istupanjem iz dobrovoljnog osiguranja. Osiguranje se ostvaruje

- u Republici Hrvatskoj

kod mjesno nadležnog područnog ureda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

- u Saveznoj Republici Njemačkoj

kod bolesničke blagajne po izboru osiguranika, ne određuju li njemački pravni propisi drugačije.

(2) Stavak 1. jednako vrijedi za osobe čije pravo na produženo osiguranje proizlazi iz osiguranja neke druge osobe.

Članak 16.

Izjednačenost područja suvereniteta u zdravstvenom osiguranju i kod majčinstva

- (1) Odredba o izjednačenosti područja suvereniteta (članak 5.) vrijedi za osobu
- koja nakon nastanka osiguranog slučaja trajno ili privremeno preseli na područje suvereniteta druge države ugovornice samo onda, ako je nadležni nositelj prethodno dao suglasnost za to preseljenje;
  - koje je osigurani slučaj nastao za vrijeme privremenog boravka na području suvereniteta druge države ugovornice samo onda, ako stanje takve osobe zahtijeva hitno pružanje davanja;
  - koje je osigurani slučaj nastao nakon istupanja iz osiguranja, samo ako je ta osoba otišla na područje suvereniteta druge države ugovornice, radi prihvaćanja ponuđenog zaposlenja.
- (2) Suglasnost za promjenu prebivališta ili privremenog boravišta prema stavku 1. slovu a) može se dati naknadno, ako osoba iz opravdanih razloga ranije nije pribavila ili nije mogla pribaviti suglasnost.
- (3) Hitno potrebna davanja u smislu stavka 1. jesu sva davanja koja se ne mogu odgoditi do planiranog povratka u mjesto stanovanja ili prebivalište. Odluku o hitnosti donosi nositelj u mjestu boravka.
- (4) Odredba o izjednačenosti područja suvereniteta (članak 5.) ne vrijedi za osobu dok se za nju mogu tražiti davanja prema pravnim propisima države ugovornice na čijem području suvereniteta ona prebiva ili privremeno boravi.
- (5) Stavak 1. slova a) i b) ne vrijede za davanje u slučaju majčinstva.

Članak 17.

Ispomoć pri pružanju davanja u naravi

- (1) U primjeni odredbe o izjednačenosti područja suvereniteta (članak 5.) davanja u naravi pruža nositelj u mjestu boravka:
u Republici Hrvatskoj
mjesno nadležni područni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,
u Saveznoj Republici Njemačkoj
bolesnička blagajna u mjestu boravka prema izboru korisnika.
- (2) Za pružanje davanja u naravi mjerodavni su pravni propisi koji vrijede za nositelja u mjestu boravka, a za trajanje davanja, krug članova obitelji koji se uzimaju u obzir, kao i pravne odredbe o parničnom postupku u svezi s davanjem mjerodavni su pravni propisi koji vrijede za nadležnog nositelja.
- (3) Za članove obitelji osiguranika njemačkih nositelja zdravstvenog osiguranja, koji prebivaju u Republici Hrvatskoj, kao i za osobe koje prebivaju u Republici Hrvatskoj, a koje su prema članku 18. stavku 3. osigurane kod njemačkih nositelja zdravstvenog osiguranja, primjenjuju se, s obzirom na krug članova obitelji i trajanje davanja u naravi, pravni propisi hrvatskog nositelja. To vrijedi samo u slučaju kada se troškovi davanja u naravi nadoknađuju u vidu paušalnih svota po obitelji.
- (4) Proteze i druga davanja u naravi od veće financijske vrijednosti pružaju se, osim u slučajevima bezuvjetne hitnosti, samo uz suglasnost nadležnog nositelja. Bezuvjetna hitnost postoji ako se davanje ne može odgoditi, a da se ozbiljno ne ugrozi život ili zdravlje osobe. Suglasnost iz prve rečenice nije potrebna ako se nositelju u mjestu boravka troškovi davanja u naravi nadoknađuju paušalno.
- (5) Osobe i ustanove koje su s nositeljima iz stavka 1. sklopile ugovore o pružanju davanja u naravi za osiguranike tih nositelja i članove njihovih obitelji, dužne su pružati davanja u naravi i osobama na koje se Ugovor primjenjuje (članak 3.), i to pod istim uvjetima kao da su te osobe osigurane kod nositelja u mjestu boravka, sukladno stavku 1., ili su članovi obitelji takvih osiguranika, i kao da se ugovori protežu i na te osobe.

Članak 18.

Zdravstveno osiguranje umirovljenika

- (1) Na osobu koja prima ili je zatražila mirovinu iz mirovinskog osiguranja obiju država ugovornica primjenjivat će se, bez obzira na stavak 2., pravni propisi o zdravstvenom osiguranju umirovljenika one države ugovornice na čijem području suvereniteta dotična osoba prebiva.
- (2) Ako podnositelj zahtjeva ili korisnik mirovine naveden u stavku 1. trajno preseli na područje suvereniteta druge države ugovornice, pravni će se propisi o zdravstvenom osiguranju umirovljenika prve države ugovornice primjenjivati do kraja mjeseca koji slijedi mjesecu promjene prebivališta.
- (3) Prima li osoba mirovinu iz mirovinskog osiguranja samo jedne države ugovornice, ili je zatražila samo jednu mirovinu, tada se u pogledu obveze osiguranja, prema pravnim propisima o zdravstvenom osiguranju umirovljenika, jednako primjenjuje odredba o izjednačenosti područja suvereniteta (članak 5.).

(4) Odredbe stavka 1. i 3. ne primjenjuju se sve dok je osoba zbog obavljanja zaposlenja osigurana za slučaj bolesti ili majčinstva, prema pravnim propisima države ugovornice na čijem području suvereniteta prebiva.

Članak 19.

Nadoknađivanje troškova davanja u naravi pomoćnim nositeljima

(1) Nadležni nositelj nadoknađuje nositelju u mjestu boravka svote utrošene za ispomoc pri pružanju davanja u naravi (članak 17.) s izuzetkom administrativnih troškova.

(2) Nadležna tijela mogu, na prijedlog zainteresiranih nositelja, ugovoriti da se, radi administrativnog pojednostavljenja, za sve slučajeve ili za određene skupine slučajeva umjesto utrošenih svota isplate paušalne svote.

POGLAVLJE 2.

OSIGURANJE ZA SLUČAJ NESREĆE NA POSLU

Članak 20.

Priznavanje nesreće na poslu (profesionalne bolesti)

(1) Predviđaju li pravni propisi jedne države ugovornice da se pri utvrđivanju stupnja smanjenja sposobnosti za privređivanje ili pri utvrđivanju prava na davanje zbog nesreće na poslu (profesionalne bolesti) u smislu tih pravnih propisa uzmu u obzir i druge nesreće na poslu (profesionalne bolesti), tada to vrijedi i za nesreće na poslu (profesionalne bolesti) koje spadaju pod pravne propise druge države ugovornice, kao da spadaju pod pravne propise prve države ugovornice. S nesrećama na poslu koje se uzimaju u obzir izjednačavaju se one, koje se prema drugim propisima računavaju kao nesreće ili drugi slučajevi za nadoknadu štete.

(2) Nositelj nadležan za nadoknadu štete za nastali osigurani slučaj utvrđuje svoje davanje prema stupnju smanjenja sposobnosti za privređivanje uslijed nesreće na poslu (profesionalne bolesti), koje mora uzeti u obzir prema pravnim propisima koji za njega vrijede.

Članak 21.

Uzimanje u obzir zaposlenja štetnih za zdravlje

(1) Za pravo na davanje zbog profesionalne bolesti nositelj jedne države ugovornice uzima u obzir i poslove koje je osoba obavljala prema pravnim propisima druge države ugovornice i koji su po svojoj prirodi mogli izazvati tu bolest (zaposlenje štetno za zdravlje). Postoji li pritom, prema pravnim propisima obiju država ugovornica, pravo na davanje, davanja u naravi i novčana davanja, osim rente, pružat će se samo, prema pravnim propisima one države ugovornice na čijem području suvereniteta korisnik prebiva. Postoji li, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na rentu, nositelj je dužan isplaćivati samo onaj dio koji odgovara odnosu trajanja zaposlenja štetnih za zdravlje, prema pravnim propisima vlastite države ugovornice prema trajanju zaposlenja štetnih za zdravlje koja se uzimaju u obzir prema pravnim propisima obiju država ugovornica.

(2) Stavak 1. vrijedi i za ponovno utvrđivanje prava zbog pogoršanja profesionalne bolesti. Temelji li se to pogoršanje na ponovnom zaposlenju štetnom za zdravlje, pravo na rentu zbog pogoršanja postoji samo prema pravnim propisima one države ugovornice prema čijim je pravnim propisima to zaposlenje obavljano.

(3) Stavci 1. i 2. vrijede i za obiteljska davanja.

Članak 22.

Izjednačenost područja suvereniteta u pogledu osiguranja za slučaj nesreće na poslu

(1) Za osobu koja za vrijeme liječenja trajno ili privredno preseli na područje suvereniteta druge države ugovornice odredba o izjednačenosti područja suvereniteta (članak 5.) vrijedi u pogledu davanja u naravi samo onda ako je nadležni nositelj prije toga dao suglasnost za preseljenje.

(2) Suglasnost se može dati naknadno, ako osoba iz opravdanih razloga ranije nije pribavila ili nije mogla pribaviti suglasnost.

Članak 23.

Ispomoć pri pružanju davanja u naravi

(1) Ako je nositelj jedne države ugovornice dužan pružati davanja u naravi osobi na području suvereniteta druge države ugovornice ta davanja pruža nositelj u mjestu boravka, i to:

- u Republici Hrvatskoj

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, a

profesionalnu pomoć - Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske,

- u Saveznoj Republici Njemačkoj

nositelj njemačkog osiguranja za slučaj nesreće na poslu koji bi bio nadležan kad bi se o pravu na davanje odlučivalo na osnovi njemačkih pravnih propisa, ili nositelj osiguranja za slučaj nesreće na poslu kojega odredi njemačko tijelo za vezu.

(2) U pogledu načina i opsega pružanja davanja vrijede pravni propisi mjerodavni za nositelja u mjestu boravka.

(3) Jednako se primjenjuje članak 17. stavak 4. i 5.

Članak 24.

Nadoknađivanje troškova davanja u naravi pomoćnim nositeljima

(1) Nadležni nositelj nadoknađuje nositelju u mjestu boravka stvarno utrošene pojedinačne svote za ispomoc pri pružanju davanja u naravi prema članku 23., s izuzetkom administrativnih troškova.

(2) Nadležna tijela mogu, na prijedlog zainteresiranih nositelja, ugovoriti da se u svrhu administrativnog pojednostavljenja za sve slučajeve ili za određene skupine slučajeva umjesto utrošenih svota isplate paušalne svote.

POGLAVLJE 3.

MIROVINSKO OSIGURANJE

Članak 25.

Zbrajanje razdoblja osiguranja i izračunavanja mirovina

(1) Za pravo na davanje, prema pravnim propisima koji se primjenjuju, uzimaju se u obzir, ako je to potrebno, i ona razdoblja osiguranja koja se uračunavaju za stjecanje prava na davanja prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako se ne odnose na isto vremensko razdoblje. To jednako vrijedi za davanja koja se priznaju prema procjeni jednog od nositelja.

(2) Ako je pravo na davanje uvjetovano određenim razdobljima osiguranja, tada se uzimaju u obzir samo usporediva razdoblja osiguranja, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(3) Mjera u kojoj će se razdoblja osiguranja uzeti u obzir, ovisi o pravnim propisima države ugovornice prema kojima su ta razdoblja navršena.

(4) Izračunavanje mirovine ovisi o pravnim propisima koji se primjenjuju u dotičnoj državi ugovornici, ako ovim ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 26.

Posebnosti koje se odnose na njemačkog nositelja

(1) Osnova za utvrđivanje osobnih podataka o plaći jesu podaci o plaći koji proizlaze iz njemačkih pravnih propisa.

(2) Ako je pravo na davanje prema njemačkim pravnim propisima uvjetovano činjenicom da su određena razdoblja osiguranja navršena u određenom vremenskom razdoblju, te ako ti propisi nadalje predviđaju da se to vremensko razdoblje produžava na osnovi određenih činjeničnih stanja ili razdoblja osiguranja, za produženje će se uzeti u obzir i razdoblja osiguranja navršena prema pravnim propisima druge države ugovornice ili usporediva činjenična stanja u drugoj državi ugovornici. Usporediva činjenična stanja jesu razdoblja primanja invalidske ili starosne mirovine, davanja za slučaj bolesti, nezaposlenosti ili nesreće na poslu (s izuzetkom renti), prema pravnim propisima Republike Hrvatske, kao i razdoblja odgoja djece u Republici Hrvatskoj.

(3) Razdoblja osiguranja koja se uzimaju u obzir prema odredbi o zbrajanju razdoblja osiguranja (članak 25. stavak 1.) uračunat će se samo u stvarnom trajanju.

(4) Ako oslobađanje od obveze osiguranja ovisi o određenom broju uplaćenih doprinosa, pri donošenju odluke o oslobađanju od obveze osiguranja uzet će se u obzir i razdoblja uplaćenih doprinosa, priznata prema hrvatskim pravnim propisima.

Članak 27.

Posebnosti koje se odnose na hrvatskog nositelja

(1) Za utvrđivanje nadležnosti pri rješavanju zahtjeva uzimaju se u obzir samo hrvatska razdoblja osiguranja.

(2) U primjeni članka 25. i stavka 3. ovoga članka, hrvatski nositelj uzima u obzir ukupna razdoblja osiguranja koja se, prema njemačkim pravnim propisima, uzimaju u obzir za izračunavanje mirovine.

(3) U primjeni članka 25. hrvatski nositelj utvrđuje davanja na sljedeći način:

- a) najprije izračunava teoretsku svotu davanja koja bi osiguraniku pripadala kada bi sva zbrojena razdoblja osiguranja prema stavku 2. bila navršena prema hrvatskim pravnim propisima;
- b) zatim utvrđuje stvarnu svotu davanja koja osiguraniku pripada tako da teoretsku svotu pod a) svodi na odnos između razdoblja osiguranja navršenih prema hrvatskim pravnim propisima i ukupno zbrojenih razdoblja osiguranja prema stavku 2.;
- c) ako je ukupno trajanja razdoblja osiguranja navršenih na osnovi pravnih propisa objiju država ugovornica zbrojenih prema stavku 2. duže od najdužeg trajanja razdoblja osiguranja, utvrđenih prema hrvatskim pravnim propisima za izračunavanje svote davanja, hrvatski nositelj za izračunavanje uzima u obzir to najveće trajanje umjesto ukupno zbrojenih razdoblja.
- (4) Odredba stavka 3. neće se primijeniti ako bi za osiguranika bilo povoljnije utvrđivanje visine davanja isključivo prema hrvatskim razdobljima osiguranja.
- (5) Osnovice za izračunavanje davanja utvrđuju se isključivo na osnovi hrvatskih razdoblja osiguranja.

DIO III. RAZNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

ADMINISTRATIVNA I PRAVNA POMOĆ

Članak 28.

Administrativna i pravna pomoć i liječnički pregledi

- (1) Nositelji, udruženja nositelja i tijela država ugovornica pružaju si uzajamnu pomoć pri provedbi ovog ugovora i pravnih propisa na koje se Ugovor odnosi (članak 2. stavak 1.), kao da primjenjuju vlastite pravne propise. Prva rečenica jednako vrijedi i za uzajamnu administrativnu i pravnu pomoć sudova država ugovornica. Ta je pomoć besplatna. Nadoknađuju se jedino izdaci u novcu, s izuzetkom poštarine.
- (2) Stavak 1. rečenica 1. vrijedi i za liječničke preglede. Troškove pregleda, putne troškove, gubitak zarade, troškove smještaja radi promatranja i ostale troškove u novcu, osim poštarine, nadoknađuje služba koja je tražila pregled. Troškovi se ne nadoknađuju ako je liječnički pregled u interesu nadležnih nositelja objiju država ugovornica.

Članak 29.

Priznavanje ovršnih odluka i isprava

- (1) Ovršne odluke sudova kao i ovršne isprave nositelja ili tijela jedne države ugovornice o doprinosima i ostalim potraživanjima iz socijalnog osiguranja priznaju se i u drugoj državi ugovornici.
- (2) Priznavanje se može uskratiti samo ako je u suprotnosti s javnim poretkom (ordre public) države odgovornice u kojoj se odluka ili isprava treba priznati.
- (3) Na osnovi ovršne odluke i isprave, priznate prema stavku 1., provodi se ovrha u drugoj državi ugovornici. Ovršni se postupak provodi prema pravnim propisima koji u državi ugovornici na čijem se području suvereniteta treba provesti ovrha vrijede za ovrhu odgovarajućih odluka i isprava izdanih u toj državi. Primjerak odluke ili isprave mora imati potvrdu o ovršnosti (klauzula ovršnosti).
- (4) Potraživanja nositelja na području suvereniteta jedne države ugovornice u pogledu zaostalih doprinosa imaju, prigodom prinudne ovrhe ili u stečajnom ili nagodbenom postupku na području suvereniteta druge države ugovornice, ista prava prvenstva kao i odgovarajuća potraživanja na području suvereniteta te države ugovornice.

Članak 30.

Prava na nadoknadu štete od trećih osoba

- (1) Ima li osoba, koja prema pravnim propisima jedne države ugovornice treba dobiti nadoknadu za štetu nastalu na području suvereniteta druge države ugovornice, prema njenim propisima pravo na nadoknadu štete od treće osobe, tada pravo na nadoknadu prelazi na nositelja prve države ugovornice, prema pravnim propisima koji za njega vrijede; druga država ugovornica priznaje taj prijelaz.
- (2) Ima li nositelj jedne države ugovornice, prema njenim pravnim propisima, izvorno pravo na nadoknadu štete od treće osobe, druga država ugovornica to priznaje.
- (3) Ako pravo na nadoknadu u pogledu istovrsnih davanja za isti slučaj štete ima nositelj i jedne i druge države ugovornice, tada nositelj jedne države ugovornice na traženje nositelja druge države ugovornice podnosi i za njega zahtjev za nadoknadu štete. Treća osoba može potraživanja obaju nositelja namiriti

plaćanjem s oslobađajućim učinkom jednom ili drugom nositelju. U međusobnom odnosu nositelji su se dužni namiriti razmjerno davanjima koja moraju pružiti.

(4) Obuhvaća li pravo neke osobe na nadoknadu štete i pravo na nadoknadu doprinosa za osiguranje nositelja davanja, tada i to pravo na nadoknadu štete prelazi na nositelja davanja prve države ugovornice, prema pravnim propisima koji za njega vrijede.

Članak 31.

Pristojbe i oslobođenje od službene ovjere

(1) Oslobođenje ili smanjenje poreza ili pristojbi, uključujući konzularne i upravne pristojbe, predviđeno pravnim propisima jedne države ugovornice za pisane podneske ili isprave koje se prilažu u primjeni tih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pisane podneske i isprave koje se prilažu u primjeni ovog ugovora ili pravnih propisa druge države ugovornice na koje se Ugovor odnosi (članak 2. stavak 1.).

(2) Za isprave koje se prilažu u primjeni ovog ugovora ili pravnih propisa jedne države ugovornice na koje se Ugovor odnosi (članak 2. stavak 1.), prigodom upotrebe pri službama druge države ugovornice nije potrebna službena ovjera ili neka slična formalnost.

Članak 32.

Dostava pisanih podnesaka i službeni jezici

(1) Nositelji, udruženja nositelja, tijela i sudovi država ugovornica mogu pri provedbi ovog ugovora i pravnih propisa na koje se Ugovor odnosi (članak 2. stavak 1.), međusobno i sa zainteresiranim osobama i njihovim zastupnicima komunicirati izravno na svojim službenim jezicima. Pravni propisi o korištenju prevoditelja vrijede i dalje. Presude, rješenja i ostali pisani podnesci mogu se osobi koja boravi na području druge države ugovornice dostavljati izravno preporučenim pismom s povratnicom. Treća rečenica vrijedi i za presude, rješenja i ostale pisane podneske koji se trebaju dostaviti, a koji se odnose u primjeni pravnih propisa o zbrinjavanju žrtava rata i drugih propisa prema kojima se ti propisi trebaju primjenjivati.

(2) Nositelji, udruženja nositelja, tijela i sudovi država ugovornica ne smiju odbiti podneske i isprave zato što su napisani na službenom jeziku druge države ugovornice.

Članak 33.

Izjednačenje pri podnošenju zahtjeva

(1) Ako je zahtjev za davanje, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, podnesen službi u drugoj državi ugovornici kojoj je dopušteno primanje zahtjeva za odgovarajuće davanje, prema pravnim propisima koji za nju vrijede, smatra se da je zahtjev podnesen nadležnom nositelju. To jednako vrijedi za ostale zahtjeve, kao i izjave i pravna sredstva.

(2) Služba jedne države ugovornice koja je zaprimila zahtjeve, izjave i pravna sredstva dužna ih je neodložno proslijediti nadležnoj službi druge države ugovornice.

(3) Zahtjev za davanje, prema pravnim propisima jedne države ugovornice smatra se i zahtjevom za odgovarajuće davanje, prema pravnim propisima druge države ugovornice. To ne vrijedi ako podnositelj zahtjeva izričito zatraži da se utvrđivanje prava na davanja za služaj starosti, prema pravnim propisima druge države ugovornice, odgodi.

Članak 34.

Ovlaštenje za zastupanje diplomatskim i konzularnim predstavništvima

Diplomatska i konzularna predstavništva jedne države ugovornice na području suvereniteta druge države ugovornice imaju pravo, na zahtjev korisnika, poduzimati radnje potrebne za osiguranje i očuvanje prava državljana prve države ugovornice, bez dokazivanja punomoći. Ona mogu poglavito kod nositelja, udruženja nositelja, tijela i sudova druge države ugovornice u interesu državljana predavati zahtjeve, izjave ili pravna sredstva.

Članak 35.

Zaštita podataka

(1) Dostavljaju li se, na osnovi ovog ugovora, osobni podaci prema mjerilima unutarnjeg prava, vrijede sljedeće odredbe, uz poštivanje pravnih propisa koji vrijede za svaku državu ugovornicu:

a) U svrhu provedbe ovog ugovora i pravnih propisa na koje se Ugovor odnosi dopušteno je dostavljati podatke nadležnim službama u državi koja ih prima. Država koja prima podatke smije ih u te svrhe obrađivati i koristiti. Prosljeđivanje tih podataka drugim službama u državi koja ih prima ili obrada i korištenje tih podataka u državi koja ih prima za druge svrhe dopušteno je, u okviru zakona te države, ako to službi za

potrebe socijalnog osiguranja, uključujući i sudske postupke koji su s time u svezi. Inače je prosljeđivanje podataka drugim službama dopušteno samo uz prethodnu suglasnost službe koja ih dostavlja.

b) Primatelj podataka izvješćuje službu koja ih dostavlja, na njen upit i u pojedinačnim slučajevima, u koju su svrhu i s kakvim su rezultatom dostavljeni podaci upotrijebljeni.

c) Služba koja dostavlja podatke obvezna je voditi brigu o točnosti dostavljenih podataka kao i o tome jesu li oni prijeko potrebni i primjereni zadanoj svrsi. Pritom treba voditi brigu o zabranama dostavljanja podataka koje predviđaju unutarnji pravni propisi te države. Ustanovi li se da su dostavljeni podaci netočni ili se prema pravnim propisima države koja ih dostavlja nisu smjeli dostaviti, to se neodložno javlja službi koja prima podatke. Njena je dužnost te podatke ispraviti ili uništiti.

d) Osobi na koju se podaci odnose daje se na zahtjev izvješće o podacima koji su o njoj dostavljeni i o svrsi njihovog korištenja. Inače, pravo takve osobe na izvješće o njenim osobnim podacima podliježe unutarnjem zakonodavstvu one države ugovornice od čije se službe izvješće traži.

e) Ako je služba jedne države ugovornice dostavila osobne podatke na osnovi ovoga ugovora, služba druge države ugovornice koja ih je primila ne može se, u okviru svoje odgovornosti prema mjerilima nacionalnog prava u odnosu na oštećenu osobu, da bi se oslobodila odgovornosti, pozivati na to da su dostavljeni podaci bili netočni. Isplati li služba koja je primila podatke, zbog štete uzrokovane korištenjem netočno dostavljenih podataka odštetu, služba koja je dostavila podatke nadoknađuje službi koja ih je primila cjelokupnu svotu isplaćene odštete.

f) Primljeni osobni podaci se uništavaju čim prestanu biti potrebni za svrhu za koju su dostavljeni, i ako nema razloga za pretpostavku da bi uništavanje podataka ugrozilo interese na području socijalnog osiguranja osobe na koju se podaci odnose.

g) Služba koja dostavlja podatke i služba koja ih prima dužne su potvrditi dostavu i primitak osobnih podataka.

h) Služba koja dostavlja podatke i služba koja ih prima dužne su dostavljene osobne podatke djelotvorno zaštititi od neovlaštenog pristupa, neovlaštene promjene i neovlaštenog objavljivanja.

(2) Odredbe iz stavka 1. jednako vrijede i za tajne poduzeća i za poslovne tajne.

POGLAVLJE 2.

PROVEDBA I TUMAČENJE UGOVORA

Članak 36.

Provedba ugovora i tijela za vezu

(1) Vlade ili nadležna tijela mogu sklapati sporazume potrebne za provedbu Ugovora. Nadležna se tijela međusobno izvješćuju o promjenama i dopunama pravnih propisa koji za njih vrijede i koji su obuhvaćeni pravnim propisima na koje se Ugovor odnosi (članak 2. stavak 1.)

(2) Za provedbu Ugovora određuju se sljedeća tijela za vezu:

- u Republici Hrvatskoj

za zdravstveno osiguranje

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Zagreb,

za mirovinsko i invalidsko osiguranje, uključujući osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti

Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske, Zagreb;

- u Saveznoj Republici Njemačkoj

za zdravstveno osiguranje

Njemačko tijelo za vezu za zdravstveno osiguranje - inozemstvo, Bonn

(Deutsche Verbindungsstelle Krankenversicherung - Ausland, Bonn),

za osiguranje za slučaj nesreće na poslu

Glavni savez zanatskih strukovnih udruženja, registrirano udruženje, Sankt Augustin

(Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften e. V., Sankt Augustin),

za mirovinsko osiguranje radnika

Pokrajinski zavod za osiguranje Donje Bavarske-Gornje Falačke, Landshut

(Landesversicherungsanstalt Niederbayern-Oberpfalz, Landshut),

za mirovinsko osiguranje namještenika

Savezni zavod za osiguranje namještenika, Berlin

(Bundesversicherungsanstalt für Angestellte, Berlin),

za rudarsko mirovinsko osiguranje

Savezna rudarska zajednica, Bochum

(Bundeskknappschaft, Bochum),

za talioničko-rudarsko dodatno osiguranje

Pokrajinski zavod za osiguranje za Saarland, Saarbrücken,

(Landesversicherungsanstalt für das Saarland, Saarbrücken).

(3) Ako to njemački pravni propisi već ne određuju, u okviru mirovinskog osiguranja radnika tijelo za vezu, imenovano za to osiguranje, nadležno je za sve postupke, uključujući utvrđivanje i pružanje davanja u slučaju

- a) da su razdoblja osiguranja navršena ili se računavaju prema njemačkim i hrvatskim pravnim propisima, ili
- b) da se prema njemačkim pravnim propisima o stranim mirovinama računavaju i druga razdoblja navršena na području suvereniteta Republike Hrvatske, ili
- c) da korisnik prava prebiva na području suvereniteta Republike Hrvatske, ili
- d) da korisnik prava kao hrvatski državljanin prebiva izvan država ugovornica.

To vrijedi za rehabilitacijska davanja samo onda ako se ta davanja pružaju u okviru mirovinskog postupka koji je u tijeku.

(4) Nadležnost Zavoda za mirovinsko osiguranje željezničara i Pomorske blagajne prema njemačkim pravnim propisima, ne dira se.

(5) Tijela za vezu iz stavka 2. i njemački nositelji spomenuti u stavku 4. dogovaraju uz sudjelovanje nadležnih tijela u okviru njihove nadležnosti, administrativne mjere potrebne i pogodne za provedbu Ugovora, uključujući i postupak o nadoknadi troškova između nositelja te postupak o vraćanju i isplaćivanju novčanih davanja. Odredba stavka 1. ne dira se.

Članak 37.

Valuta i obračunski tečaj

Nositelj jedne države ugovornice može pružiti novčana davanja osobi koja boravi na području suvereniteta druge države ugovornice u svojoj valuti s oslobađajućim učinkom. Za obračun između nositelja i korisnika prava mjerodavan je dnevni tečaj utvrđen prigodom slanja novčanog davanja. Ako jedan nositelj plaća nositelju u drugoj državi ugovornici, plaćanje će biti u valuti druge države ugovornice.

Članak 38.

Nadoknade

(1) Ako je nositelj jedne države ugovornice bespravno isplatio novčana davanja, bespravno isplaćena svota može se obustaviti od odgovarajućeg davanja prema pravnim propisima druge države ugovornice, u korist toga nositelja.

(2) Ako je nositelj zdravstvenog osiguranja ili osiguranja za slučaj nesreće na poslu jedne države ugovornice korisniku davanja isplatio veću svotu od one na koju on ima pravo prema odredbama u preklapanju davanja (članak 12.), preplaćenu svotu, do visine mirovine koja pripada za isto razdoblje zadržava nositelj druge države ugovornice koji duguje mirovinu u korist nositelja zdravstvenog osiguranja ili osiguranja za slučaj nesreće na poslu. Ako se preko tijela za vezu s područja mirovinskog osiguranja u državi prebivališta korisnika trebaju isplatiti zaostaci mirovine, tijelo za vezu, ovlašteno za isplatu, obustavlja preplaćenu svotu u korist nositelja zdravstvenog osiguranja ili osiguranja za slučaj nesreće na poslu pod uvjetima i u granicama koje za njega vrijede.

(3) Ako osoba prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na novčano davanje za razdoblje tijekom kojega je ta osoba ili članovi njene obitelji primala davanja od nekog nositelja socijalne skrbi druge države ugovornice, to će se novčano davanje obustaviti i vratiti u visinu pruženog davanja na zahtjev i u korist nositelja socijalne skrbi koji ima pravo na nadoknadu, kao da taj nositelj socijalne skrbi ima sjedište na području suvereniteta prve države ugovornice. Obveza obustave ne postoji ako je nositelj davanja sam pružao davanje prije nego je saznao za davanje od strane nositelja socijalne skrbi.

Članak 39.

Rješavanje sporova

(1) Sporove o tumačenju ili primjeni ovog Ugovora trebaju, ako je to moguće, rješavati nadležna tijela.

(2) Ako se spor na taj način ne može riješiti, tada se na zahtjev jedne od država ugovornica iznosi pred mirovni sud.

(3) Države ugovornice osnivaju mirovni sud od slučaja do slučaja, s tim da svaka država ugovornica imenuje jednog člana. Imenovani članovi sporazumno biraju državljanina treće države za predsjednika, kojeg imenuju vlade objiju država ugovornica. Članove se imenuje u roku od dva mjeseca, a predsjednika u roku od tri mjeseca nakon što jedna država ugovornica obavijesti drugu da želi iznijeti spor pred mirovni sud.

(4) Ako se rokovi navedeni u stavku 3. ne ispune tada u nedostatku drugog dogovora svaka država ugovornica može zamoliti predsjednika Europskog suda za ljudska prava da obavi potrebna imenovanja. Ako je predsjednik državljanin jedne od država ugovornica ili je iz nekog drugog razloga spriječen, imenovanje će obaviti podpredsjednik. Ako je i podpredsjednik državljanin jedne od država ugovornica ili je i on spriječen, imenovanje obavlja sljedeći po rangu član suda koji nije državljanin niti jedne od država ugovornica.

(5) Mirovni sud odlučuje većinom glasova, na osnovi sporazuma koji postoje između država ugovornica i na osnovi općeg međunarodnog prava. Njegove su odluke obvezujuće. Svaka država ugovornica snosi troškove svoga člana kao i troškove zastupanja u postupku pred mirovnim sudom. Troškove za predsjednika i ostale troškove snose države ugovornice u jednakim dijelovima. Mirovni sud može urediti plaćanje troškova i na neki drugi način. U svemu ostalom mirovni sud sam uređuje svoj postupak.

DIO IV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Prava na davanja

- (1) Na ovom se ugovoru ne temelji nikakvo pravo na davanja za razdoblje prije njegovog stupanja na snagu.
- (2) U primjeni ovog ugovora uzet će se u obzir i činjenice koje su značajne prema pravnim propisima država ugovornica, a postojale su prije njegovog stupanja na snagu.
- (3) Prijašnje odluke ne predstavljaju smetnju za primjenu ovog ugovora.
- (4) Ako se zahtjev za utvrđivanje mirovine na koju postoji pravo isključivo na osnovi ovog ugovora podnese u roku od 12 mjeseci nakon njegovog stupanja na snagu, isplata mirovine započet će od kalendarskog mjeseca na čijem su početku bili ispunjeni uvjeti za stjecanje prava, a najranije od datuma stupanja na snagu Ugovora.
- (5) Mirovine utvrđene prije stupanja na snagu ovog ugovora bit će na zahtjev ponovo utvrđene, ako isključivo na osnovi odredaba ovog ugovora dođe do promjena.
- (6) Ako bi ponovno utvrđivanje mirovine prema stavku 5. rezultiralo gubitkom mirovine ili manjom mirovinom od one koja se je isplaćivala prije stupanja na snagu ovog ugovora, mirovina će se i dalje isplaćivati u dosadašnjoj svoti.

Članak 41.

Daljnja primjena iz osiguranja

- (1) Ugovor između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke o reguliranju izvjesnih potraživanja iz socijalnog osiguranja od 10. ožujka 1956. i dalje se primjenjuje u odnosima između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke.
- (2) Nositelj hrvatskog socijalnog osiguranja preuzima obveze iz članka 2. slova b) navedenog ugovora u odnosu na bivše jugoslavenske državljane, navedene u članku 1. stavku 1. slova b) navedenog ugovora samo,
  - a) ako primjenom članka 1. stavka 1. slova b) već isplaćuje mirovinu; isto vrijedi i za mirovinu koja se na ovu nadovezuje, ili
  - b) za osobe s hrvatskim državljanstvom, ili
  - c) za osobe koje imaju njemačko državljanstvo ili državljanstvo neke treće države, s izuzetkom državljanstva jedne od novih država koje su nastale na području bivše Jugoslavije, ako su na dan 1. siječnja 1956. imale hrvatsko republičko državljanstvo.

Članak 42.

Stavljanje van snage dosadašnjih ugovora

Stupanjem na snagu ovog ugovora u odnosima između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke stavljanju se van snage:

- Sporazum između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke o socijalnom osiguranju od 12. listopada 1968.,
- Sporazum o izmjeni toga Sporazuma od 30. rujna 1974.,
- Sporazum od 9. studenoga 1969., o provedbi Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke o socijalnom osiguranju od 12. listopada 1968.

Članak 43.

Završni protokol

Priloženi Završni protokol sastavni je dio ovog ugovora.

Članak 44.**Ratifikacija i stupanje na snagu**

- (1) Ovaj ugovor podliježe ratifikaciji; ratifikacijske isprave razmijenit će se što je prije moguće u Zagrebu.
- (2) Ovaj ugovor stupa na snagu prvoga dana mjeseca, nakon isteka mjeseca u kojem su razmijenjene ratifikacijske isprave.

Članak 45.**Trajanje ugovora**

- (1) Ovaj je ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica može ga pisano, diplomatskim putem, otkazati u roku od tri mjeseca prije isteka kalendarske godine.
- (2) Ako se zbog otkazivanja ovaj ugovor stavi van snage, njegove odredbe o ranije stečenim pravima na davanja vrijedit će i dalje. Ograničavajući pravni propisi o isključenju nekog prava ili mirovanju, odnosno oduzimanju davanja zbog boravka u inozemstvu neće se primjenjivati na ta prava.

U potvrdu toga propisno opunomoćene osobe potpisale su ovaj ugovor i stavile svoje pečate.
Sastavljeno u Bonnu dana 24. studenoga 1997. u dva izvornika, svaki na hrvatskom i njemačkom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako obvezujući.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Joso Škara, v. r.
ministar rada i
socijalne skrbi

ZA SAVEZNU

REPUBLIKU NJEMAČKU

Rudolf Kraus, v. r.
parlamentarni tajnik Saveznog
ministarstva za rad i socijalnu skrb
dr. Hartmund Hillgenberg, v. r.
pomoćnik ministra vanjskih poslova
za međunarodno pravne poslove

ZAVRŠNI PROTOKOL**uz ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Savezne Republike
Njemačke od 24. studenoga 1997.**

Prigodom potpisivanja Ugovora o socijalnom osiguranju, sklopljenog danas između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke, opunomoćenici obiju država ugovornica izjavljuju da su se suglasili o sljedećem:

1. Uz članak 2. Ugovora:

- a) Posebne odredbe o mirovinskom osiguranju (dio II, poglavlje 3) ne vrijede za dodatno talioničko-rudarsko osiguranje i za starosno osiguranje poljoprivrednika koja postoje u Saveznoj Republici Njemačkoj.
- b) Na osobu koja je prema unutarnjim njemačkim pravnim propisima neograničeni porezni obveznik primjenjuju se, za njenu djecu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, njemački pravni propisi o obiteljskim olakšicama.
- c) Bez obzira na odredbu članka 2. stavka 2., hrvatski će nositelj za hrvatske državljane ili osobe koje svoja prava izvode od osiguranika-hrvatskih državljana, neovisno o njihovom mjestu boravka, po potrebi uzeti u obzir i odredbe drugog ugovora ili međunarodnu regulativu. Prethodna rečenica vrijedi i za druge osobe iz članka 3. koje prebivaju u Republici Hrvatskoj, ako drugim međunarodnim ugovorima nije drukčije određeno.

2. Uz članak 4. Ugovora:

- a) Odredbe o reguliranju tereta osiguranja u međudržavnim ugovorima obiju država ugovornica ne diraju se.
- b) Pravni propisi jedne države ugovornice koji jamče sudjelovanje osiguranika i poslodavca u samoupravnim tijelima nositelja i udruženja, kao i u pravosuđu socijalnog osiguranja ne diraju se.
- c) Hrvatski državljani koji prebivaju izvan područja suvereniteta Savezne Republike Njemačke imaju pravo na dobrovoljno osiguranje u okviru njemačkog mirovinskog osiguranja, ako su za njega djelotvorno uplaćivali doprinose najmanje 60 mjeseci. Povoljniji unutarnji pravni propisi, ne diraju se. To vrijedi i za izbjeglice i osobe bez državljanstva, navedene u članku 3. točki 1. slovu b) i c) ovog ugovora, koje prebivaju na području suvereniteta Republike Hrvatske. Dobrovoljno osiguranje, u okviru njemačkog mirovinskog

osiguranja, koje je za hrvatskog državljanina ili izbjeglicu, navedenu u članku 3. točki 1. slovu b) s prebivalištem izvan područja suvereniteta Savezne Republike Njemačke, započelo prije stupanja na snagu ovog ugovora ne dira se. Hrvatski državljani te izbjeglice i osobe bez državljanstva, navedene u članku 3. točki 1. slovu b) i c) koje prebivaju na području suvereniteta Republike Hrvatske, ne mogu zahtijevati vraćanje doprinosa iz njemačkog mirovinskog osiguranja iz razloga što nemaju pravo na dobrovoljno osiguranje u njemačkom mirovinskom osiguranju.

3. Uz članak 5. Ugovora:

a) Članak 5. Ugovora vrijedi za osobe koje prebivaju na području suvereniteta Republike Hrvatske u odnosu na mirovinu zbog smanjene sposobnosti za privređivanje prema njemačkim pravnim propisima samo onda, ako pravo postoji neovisno o trenutnom stanju na tržištu rada. To ne vrijedi za prava na davanja koja su postojala na dan prije stupanja na snagu ovog ugovora.

b) Njemački pravni propisi o davanjima zbog nesreća na poslu (profesionalnih bolesti) koje nisu nastale na području suvereniteta Savezne Republike Njemačke, kao i o davanjima na osnovi razdoblja osiguranja koja nisu navršena na području suvereniteta Savezne Republike Njemačke, ne diraju se.

c) Njemački pravni propisi o rehabilitacijskim davanjima od strane nositelja mirovinskog osiguranja, ne diraju se.

d) Njemački pravni propisi koji predviđaju mirovanje prava iz mirovinskog osiguranja za osobe koje boravkom u inozemstvu izbjegavaju kazneni postupak koji se protiv njih vodi, ne diraju se.

4. Uz članke 6. do 11. Ugovora:

Poslodavci izaslanih radnika obvezni su, na području zaštite na radu i sprječavanja nesreća na radu, surađivati s nadležnim nositeljima i organizacijama države u kojoj zaposlenik obavlja posao. Opširniji domaći propisi ostaju i dalje na snazi.

5. Uz članke 6. do 11. i članak 18. stavak 2. Ugovora:

Podliježe li neka osoba prema odredbama ovog ugovora o obvezi osiguranja

a) njemačkim pravnim propisima, onda se na nju i na njenog poslodavca također primjenjuju njemački propisi o obvezi osiguranja u osiguranju za slučaj nezaposlenosti i osiguranju za tuđu pomoć i njegu;

b) hrvatskim pravnim propisima, onda se na nju i na njenog poslodavca također primjenjuju hrvatski propisi o osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

6. Uz članak 7. Ugovora:

Utvrđeni rok, za osobe koje su na dan stupanja na snagu ovog ugovora zaposlene, započinje toga dana. Ako predviđeno izaslanje traje duže od 24 mjeseca nakon dana stupanja na snagu ovog ugovora, onda prema članku 11. ovog ugovora za preostalo razdoblje vrijedi kao dogovorena primjena pravnih propisa one države ugovornice iz koje je zaposlenik izaslan.

7. Uz članak 9. Ugovora:

Njemački pravni propisi o osiguranju za slučaj nesreće na poslu u svezi sa zaštitom osiguranja pri pružanju pomoći i drugim aktivnostima u inozemstvu, koje ne ovise o zaposlenju, ne diraju se.

8. Uz članak 11. Ugovora:

Ako primjenom članka 11. Ugovora za dotičnu osobu vrijede njemački pravni propisi, smatra se da je ona zaposlena ili da radi u mjestu u kojem je bila zaposlena ili je radila neposredno prije, pri čemu i dalje vrijedi odredba, proizašla iz prijašnje primjene članka 7. Ugovora. Ako osoba nije ranije bila zaposlena ili nije radila na području suvereniteta Savezne Republike Njemačke, smatra se da je zaposlena ili da radi u mjestu u kojem nadležno njemačko tijelo ima svoje sjedište.

9. Uz članak 16. Ugovora:

a) U slučaju iz stavka 1. slova a) nositelj u mjestu boravka primjenjuje odredbe o izjednačenosti područja suvereniteta u pogledu zdravstvenog osiguranja (članak 16.) pod uvjetom da prije pružanja davanja primi predujam u visini predviđenih troškova davanja.

b) Odredbe o izjednačenosti područja suvereniteta (članci 5. i 16.) primjenjuju se pri ambulantnim i stacionarnim preventivnim i rehabilitacijskim mjerama zdravstvenog osiguranja, samo, ako to predviđaju domaći pravni propisi koji vrijede za nadležnog nositelja.

c) Ako osoba osigurana prema hrvatskim pravnim propisima privremeno boravi u Saveznoj Republici Njemačkoj u odnosima između hrvatskog zdravstvenog osiguranja i te osobe u slučaju hitnog stacionarnog bolničkog liječenja i dalje vrijede hrvatski pravni propisi o obvezi povratka osobe čije zdravstveno stanje dopušta prijevoz. Nakon što je hrvatski nositelj primio obavijest nositelja u mjestu boravka o bolničkom liječenju može se izravno obratiti bolnici u kojoj se nalazi dotična osoba i raspitati se o njezinom zdravstvenom stanju i o mogućnostima prijevoza u domovinu. Bolnički liječnik je obavezan dati pisanu obavijest o zdravstvenom stanju i o mogućnosti prijevoza u domovinu. Ocjena bolničkog liječnika o mogućnosti prijevoza u domovinu obvezujuća je za hrvatskog nositelja. Ako bolnički liječnik potvrdi mogućnost prijevoza u domovinu, onda on dostavlja hrvatskom nositelju odgovarajuću medicinsku dokumentaciju. Nadležni hrvatski nositelj organizira o svom trošku prijevoz u domovinu. U odnosu prema njemačkom nositelju u mjestu boravka nadležni je hrvatski nositelj obavezan nadoknaditi troškove ispomoći davanja u naravi, sukladno članku 19. Ugovora, do stvarnog povratka osobe u Hrvatsku.

10. Uz članak 17. Ugovora:

U davanja u naravi od veće financijske vrijednosti u smislu stavka 4. ne spada bolničko liječenje, lijekovi i druga davanja u naravi, koja ne po svojoj naravi, već zbog trajanja njihove nužnosti dosežu veći financijski opseg.

11. Uz članak 18. stavak 3. Ugovora:

Primjenjuju li se, prema stavku 3., njemački pravni propisi o zdravstvenom osiguranju umirovljenika, tada je nadležan onaj nositelj zdravstvenog osiguranja kojem osiguranik pripada uz odgovarajuću primjenu unutarnjih pravnih propisa o pravu izbora i nadležnostima. Ako je, prema tome, nadležna neka opća mjesna bolesnička blagajna, osoba će pripadati Općoj mjesnoj bolesničkoj blagajni Rheinland, Područna direkcija Bonn.

12. Uz članak 22. stavak 1. Ugovora:

Nositelj u mjestu boravka primjenjuje stavak 1. pod uvjetom da prije pružanja davanja primi predujam u visini predviđenih troškova davanja.

13. Uz članak 40. Ugovora:

a) U slučajevima u kojima je prema članku 25. stavku 2. Sporazuma o socijalnom osiguranju od 12. listopada 1968. pri obračunu mirovine, prema pravnim propisima druge države ugovornice, uzeto u obzir razdoblje osiguranja kraće od 12 mjeseci, ne dolazi do promjene. To vrijedi i u slučajevima u kojima jedna mirovina prelazi bez prekida u drugu.

b) U slučajevima u kojima se prema članku 26. stavku 2. rečenici 4. Sporazumu o socijalnom osiguranju od 12. listopada 1968. isplaćuje samo pola svote doplatka za djecu ili nekog povećanja, kao i u slučajevima u kojima se prema članku 27. točka 3. navedenog Sporazuma pridodano razdoblje uračunava samo u polovici trajanja, ne dolazi do promjene.

14. Uz članak 42. Ugovora:

Osoba koja, nakon prestanka radnog odnosa na području suvereniteta jedne države ugovornice, prima naknadu za slučaj nezaposlenosti prema njenim pravnim propisima ima pravo na doplatku za svoju djecu s mjestom stanovanja ili prebivalištem u drugoj državi ugovornici prema pravnim propisima prve države ugovornice, prema mjerilima Sporazuma o socijalnom osiguranju od 12. listopada 1968. u inačici izmijenjenog Sporazuma od 30. rujna 1974. ako na dan prije njegovog stavljanja izvan snage ima pravo na naknadu za slučaj nezaposlenosti i pravo na doplatku za djecu.

15. a) Ovaj ugovor i Ugovor između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke o reguliranju izvjesnih potraživanja iz socijalnog osiguranja od 10. ožujka 1956. ukoliko sadrži odredbe o činjeničnim stanjima, navedenima pod slovom b) koje slijedi, ne vrijede kao ugovor u smislu njemačkih pravnih propisa o stranim mirovinama - oni ne diraju u te pravne propise.

b) Nesreće na poslu (profesionalne bolesti) i razdoblja osiguranja navedena u članku 1. stavku 1. slovu b) Ugovora od 10. ožujka 1956. vrijede prema članku 41. Ugovora kao činjenična stanja nastala u okviru hrvatskog socijalnog osiguranja u smislu njemačkih pravnih propisa o stranim mirovinama. Pri izračunavanju davanja ona se vrednuju kao da Ugovor od 10. ožujka 1956. nije sklopljen.

c) Ako je osoba, navedena u članku 1. stavku 1. slovu b) Ugovora od 10. ožujka 1956. ili nadživjeli član obitelji te osobe, nakon 1. siječnja 1956., ali prije stupanja na snagu Sporazuma o socijalnom osiguranju od 12. listopada 1968., prestala prebivati na području bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, za nju u pogledu prava i očekivanih prava navedenih u Ugovoru od 10. ožujka 1956. vrijede slova a) i b) ove točke počevši od dana napuštanja mjesta stanovanja, ako je ta osoba ili nadživjeli član njene obitelji na dan podnošenja zahtjeva njemački državljanin.

d) Očekivano pravo u smislu članka 1. Ugovora od 10. ožujka 1956. postoji samo u odnosu na osiguranika.

Sastavljeno u Bonnu dana 24. studenoga 1997. u dva izvornika, svaki na hrvatskom i njemačkom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako obvezujući.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Joso Škara, v. r.

ministar rada i
socijalne skrbi

ZA SAVEZNU

REPUBLIKU NJEMAČKU

Rudolf Kraus, v. r.

parlamentarni tajnik Saveznog
ministarstva za rad i socijalnu skrb

dr. Hartmund Hillgenberg, v. r.

pomoćnik ministra vanjskih poslova
za međunarodno pravne poslove

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 504-02/95-01/03
Zagreb, 24. travnja 1998.

ZASTUPNIČKI DOM
HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA
Predsjednik
Zastupničkog doma
Hrvatskoga državnog sabora
akademik Vlatko Pavletić, v. r.

* * *

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Na temelju članka 26. i 30. stavak 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (»Narodne novine« 28/96), Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske

OBJAVLJUJE*

da je Ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke, sklopljen u Bonnu, 24. studenoga 1997., objavljen u »Narodnim novinama - međunarodni ugovori« br. 7/98., stupio na snagu 1. prosinca 1998.

Klasa: 018-05/98-01/35
Urbroj: 521-05-01/08-98-05 KIC
Zagreb, 1. prosinca 1998.

Potpredsjednik Vlade
i ministar vanjskih poslova
dr. Mate Granić, v. r.

---

* »Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 17/98

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 30. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (»Narodne novine«, broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 12. ožujka 1998. godine donijela

ODLUKU

**O OBJAVLJIVANJU SPORAZUMA O PROVEDBI
UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I
SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE**

I.

Sporazum o provedbi Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke od 24. studenoga 1997., potpisan 24. studenoga 1997., objavljuje se izvorniku na hrvatskom jeziku.

II.

Tekst Sporazuma o provedbi Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke od 24. studenoga 1997. godine glasi:

**SPORAZUM
O PROVEDBI UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU REPUBLIKE
HRVATSKE I SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE***

Vlada Republike Hrvatske i
Vlada Savezna Republike Njemačke

na osnovi članka 36. stavka 1. Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke od 24. studenoga 1997. (u daljnjem tekstu nazvanog Ugovorom), sporazumjele su se o sljedećem:

DIO I

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije pojmova

U odredbama ovoga sporazuma upotrebljavaju se pojmovi iz Ugovora u značenju koje im je tamo određeno.

Članak 2.

Obveza objašnjavanja

Tijela za vezu iz članka 36. stavka 2. Ugovora i nadležni njemački nositelji iz članka 36. stavka 4. Ugovora obvezni su, u okviru svoje nadležnosti, objašnjavati zainteresiranim osobama koje dolaze u obzir prava i obveze prema Ugovoru.

Članak 3.

Obveze izvješćivanja

(1) Službe navedene u članku 36. stavcima 2. i 4. i u članku 28. Ugovora dužne su u okviru svoje nadležnosti, jedna drugoj i zainteresiranim osobama priopćavati činjenice i stavljati na raspolaganje dokaze potrebne za osiguravanje prava i obveza, koje proizlaze iz pravnih propisa navedenih u članku 2. stavku 1. Ugovora, kao i iz Ugovora i ovoga sporazuma.

(2) Ako je osoba, prema pravnim propisima navedenim u članku 2. stavku 1. Ugovora, prema Ugovoru ili prema ovom sporazumu obvezna priopćiti određene činjenice nositelju ili nekoj drugoj službi, ta obveza

* »Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 8/98

vrijedi i u odnosu na odgovarajuće činjenice koje postoje na području suvereniteta druge države ugovornice ili prema njezinim pravnim propisima. To vrijedi i onda ako osoba mora staviti na raspolaganje određene dokaze.

Članak 4.

Potvrda o pravnim propisima koji se primjenjuju

(1) U slučajevima iz članka 7, 10. i 11. Ugovora, nadležni nositelj države ugovornice, čiji se pravni propisi trebaju primjenjivati, izdaje, na zahtjev, potvrdu u svezi sa zaposlenjem koje dolazi u obzir, iz koje se vidi da ti pravni propisi vrijede za zaposlenika i za poslodavca. U slučajevima iz članka 7. i 11. u potvrdi mora biti naveden određeni rok valjanosti.

(2) Primjenjuju li se njemački pravni propisi, potvrdu izdaje nositelj zdravstvenog osiguranja kojemu se uplaćuju doprinosi za mirovinsko osiguranje, a inače Savezni zavod za osiguranje namještenika, Berlin.

(3) Primjenjuju li se hrvatski pravni propisi, potvrdu izdaje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Članak 5.

Postupak isplate

Novčana davanja korisnicima, na području suvereniteta druge države ugovornice, mogu se isplaćivati izravno, ili preko tijela za vezu, odnosno preko nadležnih njemačkih nositelja iz članka 36. stavka 4. Ugovora.

DIO II

POSEBNE ODREDBE

POGLAVLJE 1

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Članak 6.

Dokazivanje nesposobnosti za rad

(1) Za primanje novčanih davanja u slučaju boravka na području suvereniteta države ugovornice u kojoj nadležni nositelj nema svoje sjedište, dotična osoba, u slučaju ambulantnog liječenja, dostavlja nositelju u mjestu boravka, u roku od tri dana, nakon početka nesposobnosti za rad, liječničku potvrdu o nesposobnosti za rad. Nositelj u mjestu boravka provjerava i potvrđuje nesposobnost za rad osobe u roku od tri dana i rezultat neodložno priopćava nadležnom nositelju. Provjera se obavlja na isti način kao i u slučaju vlastitih osiguranika.

(2) Traje li nesposobnost za rad duže nego što je predviđeno, jednako se primjenjuje stavak 1.

Članak 7.

Obavijest o bolničkom liječenju

U slučaju stacionarnog bolničkog liječenja osigurane osobe, nositelj u mjestu boravka dostavlja nadležnom nositelju obavijest o bolničkom liječenju i njegovom početku. Obavijest treba slati u roku od tri radna dana, nakon što je nositelj u mjestu boravka saznao za bolničko liječenje. Završetak bolničkog liječenja treba neodgodivo javiti. Rečenice prva do treće ne vrijede ako se nositelju u mjestu boravka troškovi za ispomoc pri pružanju davanja u naravi nadoknađuju paušalno.

Članak 8.

Potvrda o pravu na davanja u naravi

Radi korištenja davanja u naravi, sukladno Ugovoru, korisnik je obavezan nositelju u mjestu boravka, dostaviti potvrdu koju je izdao nadležni nositelj.

POGLAVLJE 2

OSIGURANJE ZA SLUČAJ NESREĆE NA POSLU

Članak 9.

Dokazivanje nesposobnosti za rad

Jednako se primjenjuje odredba članka 6. o dokazivanju nesposobnosti za rad.

Članak 10.

Potvrda o postojanju prava

Radi korištenja davanja u naravi, sukladno Ugovoru, korisnik je obvezan nositelju u mjestu boravka, dostaviti potvrdu koju je izdao nadležni nositelj.

Članak 11.

Prijava o nesreći na poslu

(1) Za prijavu o nesreći na poslu (profesionalnoj bolesti) vrijede pravni propisi države ugovornice prema kojima postoji osiguranje.

(2) Prijava se podnosi nadležnom nositelju. On o tome neodgodivo izvješćuje nositelja u mjestu boravka. Dostavi li se prijava njemu, on je neodgodivo šalje nadležnom nositelju.

POGLAVLJE 3

RAZNO

Članak 12.

Statistički podaci

Tijela za vezu iz članka 36. stavka 2. Ugovora i nadležni njemački nositelji iz članka 36. stavka 4. Ugovora, izrađuju godišnje statističke podatke prema stanju na dan 31. prosinca o izvršenim isplatama mirovine na područje suvereniteta druge države ugovornice. Podaci po mogućnosti trebaju obuhvaćati broj i ukupnu svotu mirovina podijeljenih prema vrstama kao i otpremnina. Statistički se podaci razmjenjuju.

DIO III

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 13.

Stupanje na snagu i trajanje sporazuma

(1) Ovaj sporazum stupa na snagu onog dana kad obje države ugovornice jedna drugu obavijeste da su ispunjeni potrebni unutarnji uvjeti za njegovo stupanje na snagu.

(2) Sporazum se primjenjuje od dana stupanja na snagu Ugovora i ostaje na snazi za isto vrijeme.

Sastavljeno u Bonnu dana 24. studenoga 1997. u dva izvornika, svaki na hrvatskom i njemačkom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako obvezujući.

Za Vladu
Republike Hrvatske:
Joso Škara, v. r.
ministar rada i socijalne skrbi

Za Vladu
Savezne Republike Njemačke:
Dr. Hatmud Hillgenberg, v. r.
ministarski direktor

Rudolf Kraus, v. r.
parlamentarni državni sekretar
pri Saveznom ministarstvu za
rad i socijalni poredak

III.

Za provedbu Sporazuma iz točke I. ove Odluke zadužuje se Ministarstvo rada i socijalne skrbi i Ministarstvo zdravstva.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 504-02/95-01/03
Urbroj: 5030104-98-1
Zagreb, 12. ožujka 1998.

Predsjednik
mr. Zlatko Mateša, v. r.

* * *

**ADMINISTRATIVNI SPORAZUM TIJELA ZA VEZU ZA NESREĆE NA POSLU O
PROVEDBI UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU SR NJEMAČKE I
REPUBLIKE HRVATSKE OD 24. STUDENOGA 1997.**

Tijela za vezu država ugovornica, utvrđena na temelju članka 36. stavka 5. Ugovora o socijalnom osiguranju od 24. studenoga 1997. (u daljnjem tekstu: Ugovor), i to:

za Republiku Hrvatsku:

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Zagreb

i

za SR Njemačku

Glavni savez zanatskih strukovnih udruga, Sankt Augustin

ugovorili su u povodu administrativne provedbe Ugovora sljedeće:

Članak 1.**Pojmovna određenja**

U sljedećim se odredbama pojmovi sadržani u Ugovoru koriste u značenju kako je utvrđeno člankom 1.

Članak 2.**Podnošenje zahtjeva**

(1) Zahtjevi za priznanje mirovine (rente) i drugih novčanih davanja iz osiguranja za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti mogu se podnijeti i nositelju države ugovornice u kojoj podnositelj zahtjeva ima uobičajeno mjesto boravka u trenutku podnošenja zahtjeva. Zahtjev se zatim odmah dostavlja nadležnom nositelju druge države ugovornice. Zahtjevu se prilažu svi postojeći podnesci, osobito liječnička izvješća, stručna mišljenja i/ili potvrde.

(2) Na upit nadležnog nositelja u drugoj državi, kojemu je zahtjev dostavljen, nositelj osiguranja kojemu je zahtjev podnesen neodgodivo ga izvješćuje o svim podacima potrebnim za obradu zahtjeva.

(3) Ako nadležni nositelj smatra da je potreban novi liječnički pregled ili stručno mišljenje, ono se, uz naknadu troškova, obavlja na poticaj nositelja kojemu je bio podnesen zahtjev.

Članak 3.**Obavješćavanje**

(1) Nadležni nositelji država ugovornica obavješćavaju se međusobno ili preko svojih tijela za vezu o svojim odlukama, eventualno dostavom preslike rješenja, kao i o svim činjenicama koje su važne za davanje, ako

pravo na davanje postoji u objema državama. U drugim slučajevima obavještanje se provodi odlukama na tiskanici Obavijest HR/D 001 ili D/HR 001.

(2) Ako korisnik, koji je ostvario pravo na davanje u objema državama ugovornicama preseli u drugu državu ugovornicu ili u neku treću državu, nositelj osiguranja ili tijelo za vezu dotadašnje države boravka odmah obavještava nadležnog nositelja druge države o novoj adresi preko tiskanice Obavijest HR/D 001 ili D/HR 001.

Članak 4.

Isplata novčanih davanja i mirovina (renti)

< Tekst još treba utvrditi >

Članak 5.

Administrativna pomoć i liječnički pregled, te naknada troškova

(1) Potrebnu administrativnu pomoć i liječnički pregled osiguranih osoba tijekom boravka na području jedne države ugovornice obavlja nositelj u mjestu boravka na zahtjev nadležnog nositelja. Za stručna mišljenja potrebna pri utvrđivanju mirovine koriste se dvojezične tiskanice.

(2) Ako primjenom članka 28. Ugovora nastanu troškovi koje treba nadoknaditi, te troškove utvrđuje nositelj u mjestu boravka prema stavkama koje su za njega važeće. On dostavlja nadležnom nositelju specifikaciju troškova u dva primjerka na tiskanici HR/D 125 ili D/HR 125. Elektronički ispostavljeni računi smatraju se valjanima i bez pečata i potpisa. Nadležni nositelj plaća troškove u roku od 30 dana od primitka računa.

Članak 6.

Izmjena informacija, kontakti i dopisivanje

(1) Tijela za vezu i nadležni nositelji održavaju veze potrebne za provedbu Ugovora, provedbenog sporazuma i ovog administrativnog sporazuma. U okviru svoje nadležnosti odlučuju o pravnim pitanjima kao i pitanjima koja se odnose na postupak u međudržavnoj suradnji i usuglašavaju se radi postizavanja jedinstvenog mišljenja. Tome službe i obostrani razgovori koji se održavaju po potrebi.

(2) Tijela za vezu se obostrano izvješćuju, neovisno o članku 36. stavku 1. Ugovora, o izmjenama i dopunama njihovih pravnih propisa na području zakonskog osiguranja za slučaj nesreće na poslu.

(3) Dopisivanje se u konkretnim slučajevima s njemačke strane obavlja preko Strukovne udruge veletrgovine i skladišta Grosshandels- und Lagerei-Berufsgenossenschaft, 68145 Mannheim, a u načelnim pitanjima kao i svim pitanjima u vezi s isplatom mirovina preko Glavnog saveza zanatskih strukovnih udruženja, njemačko tijelo za vezu za osiguranje protiv nesreća na poslu - inozemstvo (Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, Deutsche Verbindungsstelle Unfallversicherung - Ausland), 53754 Sankt Augustin.

Članak 7.

Tiskanice

Tekst tiskanica koje će se primjenjivati bit će usuglašen pismenim ili usmenim putem. Tiskanice s oznakom "HR/D" izdat će se (tiskat će se) u Njemačkoj, a one s oznakom "D/HR" u Hrvatskoj.

Članak 8.

Stupanje na snagu, izmjene, dopune

(1) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon potpisivanja.

(2) On se u svakom trenutku može sporazumno izmijeniti i nadopuniti.

(3) Otkazivanje sporazuma može uslijediti pismenim putem tri mjeseca prije isteka godine.

Sankt Augustin,

15.8.2000.

Zagreb,

GLAVNI SAVEZ ZANATSKIH
STRUKOVNIH UDRUŽENJA

HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

Dr. Ulrich Raschke, v.r.

Dunja Vidošević, v.r.

ADRESE NJEMAČKIH NOSITELJA MIROVINSKOG OSIGURANJA*

Internet adresa (zajednička): www.deutsche-rentenversicherung.de

DEUTSHE RENTENVERSICHERUNG NIEDERBAYERN-OBERPFALZ

84024 Landshut, Am Alten Viehmarkt 2, [BR Deutschland](#)
tel. +49 871 81 27 07, fax +49 871 81 21 50
Internet: www.deutsche-rentenversicherung-landshut.de

DEUTSCHE RENTENVERSICHERUNG BUND

10709 Berlin 88, Ruhrstrasse 2, [BR Deutschland](#)
tel. +49 30 86 527 098, fax +49 30 86 527 240

**DEUTSHE RENTENVERSICHERUNG
KNAPPSCHAFT-BAHN-SEE**

44789 Bochum, Pieperstrasse 14-28, [BR Deutschland](#)
tel. +49 234 30 40, fax +49 234 30 45 205
Internet: www.kbs.de
e-mail: rentenversicherung@kbs.de

NESREĆE NA POSLU I PROFESIONALNE BOLESTI:

HAUPTVERBAND DER GEWERBLICHEN BERUFSGENOSSENSCHAFTEN

53757 Sankt Augustin, Alte Heerstraße 111, [BR Deutschland](#)
tel. +49 22 41 231 01, fax +49 22 41 231 1333
internet: www.hvbg.de
e-mail: vbst@hvbg.de